

नेपाल राजपत्र

भाग ३

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड १६] काठमाडौं, पौष १३ गते २०२६ साल [अतिरिक्ताङ्क ३७

श्री ५ को सरकार
अर्थ मन्त्रालयको
सूचना

राष्ट्र ऋण ऐन, २०१७ को दफा ३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी श्री ५ को सरकारले राष्ट्र ऋण नियमहरू, २०२० को नियम ४ को उप-नियम (१) बमोजिम राष्ट्र ऋण उठाउन ऋणपत्र निष्काशित गरेको छ ।

सो ऋणपत्रको जम्मा मूल्य, भुक्तानी अवधि, व्याजको दर, व्याज भुक्तानी समय र अन्य शर्तहरू निम्न बमोजिम खुलाइएको छ ।

१. ऋणको नाम:- यस ऋणको नाम विकास ऋण, २०३४ रहेको छ ।
२. ऋणको उद्देश्य:- विभिन्न विकास योजनाहरूलाई चाहिने खर्च पूर्ती गर्नको लागि यो ऋण उठाइएको छ ।
३. निष्काशित ऋणको रकम:- यो ऋणको जम्मा रकम रु. २,००,००,०००।- (रु. दुइ करोड) को हुनेछ ।
४. ऋणको व्ययभार:- यो ऋणको व्ययभार श्री ५ को सरकारको संचितकोषप्रति हुनेछ ।
५. ऋणपत्रको प्रकार:- यो ऋणको ऋणपत्र कम्तिमा रु. २५- वा २५।-को (Multiple) २५ ले भाग गर्दा निशेष हुँने अङ्कको स्टक वा २५।-५०।- १००।- १,०००।- १०,०००।- वा १,००,०००।- दरको प्रमिशरी नोटको रूपमा लिन पाइनेछ ।

२९९

(१)

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

६. ऋणपत्र विक्री अवधि:- यो ऋणपत्रहरूको विक्री अवधि २०२६ साल पौष १५ गतेदेखि ऐ मसान्तसम्मको हुनेछ तर आवश्यक देखिएमा पौष मसान्त अगावै पनि विक्री बन्द गर्न सकिनेछ ।
७. ऋणपत्रको विक्री मूल्य:- ऋणपत्रमा उल्लेख गरे बमोजिम पुरापुर मूल्यमा ऋणपत्रहरू विक्री हुनेछ ।
८. ऋणपत्र खरिद गर्न दरखास्त दिनुपर्ने:-
- (१) ऋणपत्र खरिद गर्नको लागि नेपाल राष्ट्र बैङ्कले तोकिएको ढाँचामा राष्ट्र बैङ्क वा त्यसको एजेण्ट सरह भै काम गर्ने अन्य कार्यालयमा दरखास्त दिन सकिनेछ ।
 - (२) उप-दफा (१) बमोजिम दरखास्त दिँदा जतिको ऋणपत्र खरिद गर्न चाहेको छ त्यसको पूरा रकम सो कार्यालयमा बुझाई त्यसको रसिद दरखास्तसाथै पेश गर्नु पर्नेछ ।
 - (३) दरखास्त फाराम निःशुल्क पाइनेछ ।
९. बढी रकम स्वीकार गर्ने नगर्ने अधिकार:- चाहिएको भन्दा बढी ऋण प्राप्त भएमा त्यसलाई स्वीकार गर्ने नगर्ने अधिकार श्री ५ को सरकारको हुनेछ ।
१०. बाँडफाँड गर्ने अधिकार:- प्राप्त ऋणपत्रहरूको बाँडफाँड गर्ने अधिकार राष्ट्र बैङ्कलाई प्रदान गरिएको छ ।
११. स्वीकृत नभएको ऋण फिर्ता हुने:- स्वीकृत नभएको रकम नेपाल राष्ट्र बैङ्कबाट यथा-शिघ्र दरखास्तवालालाई फिर्ता दिइनेछ । यसरी फिर्ता भएको रकममा व्याज दिइने छैन ।
१२. स्वीकृत ऋणको प्रमाणपत्र दिने:- स्वीकृत भएको ऋणको प्रमाणपत्र स्टक सर्टिफिकेट वा प्रमिशरी नोटको रूपमा दरखास्तवालाको माग अनुसार दिइनेछ । दरखास्तवालाले सो कुरा उल्लेख नगरेमा ऋणपत्र स्टक कै रूपमा दिइनेछ ।
१३. ऋणको व्याज:- ऋणको व्याज राष्ट्र बैङ्क वा सो बैङ्कका एजेण्ट सरह भै काम गर्ने अन्य कार्यालयले रकम बुझेर लिएको मितिदेखि नै वार्षिक सयकडा ७ $\frac{1}{2}$ का दरले दिइनेछ ।
१४. ऋणको साँवाको भुक्तानी:- यो ऋणको साँवाको भुक्तानी २०३४ साल पौष मसान्त-पछि दिइनेछ ।
१५. ऋणको भुक्तानी दिने ठाउँ:- यो ऋणको साँवा र व्याज दरखास्तवालाको सुविधा अनुसार राष्ट्र बैङ्क वा त्यसको एजेण्ट मार्फत भुक्तानी दिइनेछ ।
१६. ऋणपत्र सम्बन्धी व्यवस्था:- यो ऋणको व्यवस्था र तत्सम्बन्धित सबै कारवाही नेपाल राष्ट्र बैङ्कको राष्ट्र ऋण विभागले गर्नेछ ।

आधिकारिकतः मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१७. ऋणपत्र खरिद गर्ने अधिकार:- यस ऋणको ऋणपत्रहरू खरिद गर्ने अधिकार जुनसुकै व्यक्तिलाई पनि हुनेछ ।

१८. कर नलाग्ने:- यो ऋणबाट प्राप्त व्याजमा कर छुट दिइएको छ ।

१९. ऋण सम्बन्धी कानूनी कारवाई:- यो ऋण सम्बन्धित कानूनी कारवाई प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम हुनेछ ।

आज्ञाले-

हरिहरजङ्ग थापा

श्री ५ को सरकारको निमित्त सचिव ।

श्री ५ को सरकार

अर्थ मन्त्रालयको

सूचना

नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०१२ को दफा १८ (१) अनुसार नेपाल राष्ट्र बैंकले निम्न बमोजिमको ढाँचा तथा आकार प्रकारको रु. १०००।- (एक हजार) दरको नेपाली नोट निष्काशन गर्ने भएकोले सर्वसाधारणको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

नोटको दर...

रु. एक हजार

आकार...

१७८ × ८४

मिलिमिटर

नम्बर...

रु. १००० दरको नोटमा दायाँ बायाँ छेउको तल्लो दुबै कुनाहरूमा अङ्क तथा अक्षरमा क्रमिक प्रेफिक्स (Prefix) सहितको नम्बर हुन्छ । हजार दरको नोटको क्रमिक नम्बर अ/१ ०००००१ देखि शुरू भई एक लाखमा समाप्त हुन्छ ।

दस्तखत ...

रु. १०००।- दरको नोटको तल्लो बीच भागमा नेपाल राष्ट्र बैंकको गभर्नरका हैसियतले श्री यादवप्रसाद पन्त छापिएको दस्तखत हुन्छ ।

श्री ५ को चित्र ...

रु. १०००।- दरको नोटमा खयर रङ्गको फाहा दिइएको वर्षे जङ्गीपोशाक पहिरी बक्सेको तथा दायाँतिर नजर भई बक्सेको श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवको उर्दाङ्ग चित्र हुन्छ ।

पानीचित्र ...

रु. १०००।- दरको नोटमा सेतो सतहमा बायाँ फर्केको श्रीपेचको पानीचित्र हुन्छ ।

अगाडि

छपाई ...

रु. १०००।- दरको नोट दुइ तह डिरेक्ट एनग्रेभड छपाई (Two direct plate engraved Printing) तथा दुइ तह लिथोग्राफिक टिन्ट छपाई (Two lithographic tint Printings)

२९३
आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

पछाडि

एउटा डिरेक्ट प्लेट एन्ग्रेभड छपाई (one direct plate engraved Printings) तथा दुइ तह लिथोग्राफिक टिन्ट छपाई ।

अन्य विशेष उल्लेखनीय कुराहरू

नोटको सुल्टोमा बैंकको पूरा नाम र उल्टोमा बैंकको चिह्नको चित्र हुन्छ । नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०१२ परिच्छेद ३ दफा १८ (१) अनुसार यो नोट निष्काशन गरिने हुँदा श्री ५ को सरकारको जमानत प्राप्त भन्ने उल्लेख पनि हरेक नोटमा हुन्छ । भुक्तानीको मांग भएमा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट नोट निष्काशन भएको अङ्कको रकम तुरुन्त भुक्तान पाइने कुरा पनि हरेक नोटमा हुन्छ । नोटको उल्टोमा नेपाली र अंग्रेजी लिपिमा अङ्क औं अक्षरले अङ्क किटान गरेको हुन्छ । सुरक्षाको निमित्त नोटहरूको बायाँपट्टि लगभग एक तिहाईमा लम्बरूपमा कागजभित्र देखिने धातुको धागो हुन्छ ।

नोटको रूप रङ्गको विस्तृत विवरणअगाडि

नेपाली काष्ठकलाहरूको चित्रहरू तथा मसिनो सेतो जाली बुट्टाबाट बनेको गाढा नीलो रङ्गको चारैतिर किनारा । बायाँपट्टि वर्षे जङ्गीपोशाक पहिरी बक्सेको खयर रङ्गको फाहा दिइएको श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र बीर विक्रम शाहदेवको चित्र र दायाँपट्टि एकातिर बायाँपट्टि चोसे परेको गोलाकारभित्र पानीचित्र । नोटको तल्लो किनाराको बायाँ तथा दायाँ कुनामा सेतो जाली बुट्टाको पृष्ठभूमिमा एक हजारको अङ्क रहेको । अङ्कको ठीक माथि कमल गट्टाको चित्र रहेको । नोटको तल्लो भागको बायाँ तथा श्री ५ महाराजाधिराज सरकारको चित्रको दायाँपट्टि कमलको गट्टामाथि छ हात भएकी भगवतीको मूर्ति रहेको छ । गुलाफि तथा हल्का हरियो रङ्गको सतहमा बटारिएको तार जस्तोबाट बनेको जाली बुट्टाको पृष्ठभूमिको बीचमा स्वयम्भनाथको, देवीको तथा अन्य सानासाना देवस्थलहरूको चित्रहरू रहेको छ । जसको ठीक मुनि नेपाल राष्ट्र बैंकको हाल गभर्नर श्री यादवप्रसाद पन्तको दस्तखत रहेको छ । नोटको तल्लो किनाराको बायाँ तथा दायाँ कुनाको ठीक माथि नोटको क्रमिक प्रेफिक्स नम्बर रहेको छ । नोटको बीचमा रहेको चित्रको दायाँपट्टि धातुको धागो रहेको छ ।

पछाडि

नेपाली काष्ठकलाका बुट्टाहरू तथा मसिनो सेतो जाली बुट्टाबाट बनेको गाढा नीलो रङ्गको चारैतिर किनारा । किनाराभित्र आकाशी रङ्गको सतहमा पहाडी घर खेतको दृश्यको साथै अन्नपूर्ण हिमालको विस्तृत चित्र । नोटको दायाँपट्टि नेपाल काष्ठकलाको बुट्टाबाट बनेको बायाँ कुनामा सूर्यको चित्रसहितको अण्डाकार फ्रेमभित्र पानीचित्र । तल्लो किनाराको बायाँ तथा दायाँ कुनामा मसिनो जाली बुट्टाको पृष्ठभूमिमा एक हजारको अङ्क क्रमशः नेपाली र अंग्रेजीमा राखिएको । नोटको दायाँपट्टिको तल्लो किनारामा नेपाल राष्ट्र बैंकको चिह्न रहेको छ ।

आज्ञाले

हरिहरजङ्ग थापा

श्री ५ को सरकारको निमित्त सचिव ।

श्री ५ को सरकारको छापाखानामा मुद्रित ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।